

Seat No. : _____

NH2-105

December-2015

M.A., Sem.-III

505 : Psychology

(EA : Clinical Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) એક ચિકિત્સા મનોવૈજ્ઞાનિક, મનોપચાર અને મૂલ્યાંકનમાં કેવી રીતે શામિલ હોઈ શકે ? 7
અથવા
ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાનના જન્મની ચર્ચા ટૂંકમાં કરો.
(b) બોધાત્મક પ્રતિમાનની મુખ્ય ધારણાઓની ચર્ચા કરો. 7
અથવા
આંતરવૈયક્તિક પ્રતિમાનની સમજૂતી આપો.
2. (a) મૂલ્યાંકનમાં આયોજનનો અર્થ વિગતે સમજાવો. 7
અથવા
એક ચિકિત્સા મનોવૈજ્ઞાનિક દર્દીની કેસ હિસ્ટરી કેવી રીતે લે છે ?
(b) ચિકિત્સા મુલાકાતમાં સાયુજ્યનું મહત્ત્વ બતાવો. 7
અથવા
નેસર્ગિક નિરીક્ષણ અને નિયંત્રિત નિરીક્ષણ વચ્ચે તફાવત સમજાવો.
3. (a) વેકસર્લ બુદ્ધિક્સોટીઓનો એક સંપૂર્ણ ખ્યાલ આપો. 7
અથવા
સ્ટેન્ફર્ડ બીનેટ બુદ્ધિક્સોટીઓનો એક સમ્પૂર્ણ ખ્યાલ આપો.
(b) અભિયોગ્યતાની વ્યાખ્યા આપો. અભિયોગ્યતાનું માપન કેવી રીતે થઈ શકે ? 7
અથવા
શીખવાની અક્ષમતાની વ્યાખ્યા આપો. જે બાળકને શીખવાની અક્ષમતા હોય, એનું મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરી શકાય ?
4. (a) રોરશાક શાહીના દાગની કસોટીનું સંચાલન અને સ્કોરિંગ સમજાવો. 7
અથવા
TATનું સંચાલન અને સ્કોરિંગ સમજાવો.
(b) વાર્તાનિક મૂલ્યાંકનની વિશિષ્ટ પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. 7
અથવા
વાર્તાનિક મૂલ્યાંકનની કોઈપણ એક પદ્ધતિની સમજૂતી આપો.

- (1) ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાનમાં _____, _____, _____ અને _____ ઉપર ભાર મૂકવામાં આવે છે.
- (2) APA માં ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાનનો વિભાગ નંબર _____ છે. (11, 12, 13)
- (3) RCI શું છે ?
- (4) જોડકાં બનાવો :
 - (a) Witmer – વ્યક્તિગત તફાવતો બતાયા
 - (b) Pinel – માનસિક રોગીઓ માટે હોસ્પિટલો બનાયા.
 - (c) Dix – પહેલી મનોવૈજ્ઞાનિક ક્લિનિક
 - (d) Galton – સાઈકિએટ્રીમાં પહેલું યોગદાન
- (5) ખાલી જગ્યા પૂરો :
 - (i) Id _____ સિદ્ધાંત ઉપર કામ કરે છે.
 - (ii) Ego _____ સિદ્ધાંત ઉપર કામ કરે છે.
 - (iii) Superego _____ સિદ્ધાંત ઉપર કામ કરે છે.
- (6) એરોન બેક કોણ હતો ?
- (7) શાસ્ત્રીય અભિસંધાનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (8) વર્ગીકરણનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો. બે દાખલાઓ આપો.
- (9) ચિકિત્સા નિર્ણયમાં પૂર્વગ્રહ એટલે શું ?
- (10) ચિકિત્સા મુલાકાતના બે પ્રકારો કયા છે ?
- (11) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી કયું બુદ્ધિનું પાસુ નથી ?
 - (a) અભિયોગ્યતા
 - (b) તર્કશક્તિ
 - (c) યાદશક્તિ
- (12) સ્પીયરમેન એ _____ બુદ્ધિનો સિદ્ધાંત આપ્યો છે.
- (13) બે વ્યક્તિત્વની કસોટીઓના નામ આપો.
- (14) મેન્ટલ સ્ટેટસ એક્ઝામિનેશનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

Seat No. : _____

NH2-105
December-2015
M.A., Sem.-III
505 : Psychology
(EA : Clinical Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Show how a clinical psychologist is involved in psychotherapy and assessment. 7
OR
Discuss in short the birth of clinical psychology.
- (b) Explain the key assumptions of the cognitive model. 7
OR
Discuss the Interpersonal model in short.
2. (a) What do you understand by Planning in assessment ? 7
OR
How does a clinical psychologist take the case history of a patient ?
- (b) Show the importance of rapport in a clinical interview. 7
OR
Differentiate between naturalistic and controlled observation.
3. (a) Give an overall view of the Wechsler Intelligence scales. 7
OR
Give an overall view of the Stanford-Binet Scales.
- (b) Define Aptitude. How can you measure Aptitude ? 7
OR
Define learning disabilities. How can you do assessment of a child having learning disability ?
4. (a) Explain the administration and scoring of Rorschach Inkblot technique. 7
OR
Explain the administration and scoring of TAT in short.
- (b) Discuss the typical procedures of behavioural assessment. 7
OR
Elaborate any one behavioural assessment method.

5. Answer in a line or **two** :

14

- (1) Clinical psychology lays emphasis on _____, _____, _____ and _____.
- (2) In APA division no. of Clinical psychology is _____.
- (3) What is RCI ?
- (4) Match the following :
 - (a) Witmer – advocated individual differences
 - (b) Pinel – built hospitals for mentally ill
 - (c) Dix – First psychological clinic
 - (d) Galton – early pioneer in psychiatry
- (5) Fill in the blanks :
 - (i) Id works on _____ principle.
 - (ii) Ego works on _____ principle.
 - (iii) Superego works on _____ principle.
- (6) Who was Aaron Beck ?
- (7) What is the meaning of classical conditioning ?
- (8) What is classification ? Give two examples of classification.
- (9) What is bias in clinical judgement ?
- (10) Name two types of clinical interview.
- (11) Which of the following is not a part of intelligence :
 - (a) Aptitude
 - (b) Reasoning
 - (c) Memory
- (12) Spearman has given _____ theory of intelligence.
- (13) Name two personality tests.
- (14) What is Mental Status Examination ?

Seat No. : _____

NH2-105

December-2015

M.A., Sem.-III

505 : Psychology

(EB : Human Resource Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

1. (a) વૈશ્વિકરણનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો. 7
અથવા
માનવ સંસાધન વિકાસ માટેના વૈશ્વિકરણના સૂચિતાર્થો સ્પષ્ટ કરો.
- (b) HRDમાં વ્યાવસાયિક શિક્ષણ અને તાલીમનો ફાળો સ્પષ્ટ કરો. 7
અથવા
HRD વ્યૂહરચના અને પ્રેક્ટિસ માટે કો અને મેકલીને કયા પાંચ મોડેલ્સ દર્શાવ્યા છે ?
2. (a) વ્યૂહરચના-સંરચના અને HRD વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. 7
અથવા
સંસ્થાકીય સંસ્કૃતિ અને HRD વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- (b) HRDના સોપાનો તરીકે વ્યૂહાત્મક પસંદગીની ઓળખ સમજાવો. 7
અથવા
માનવ સંસાધન વિકાસની નીતિઓ, યોજનાઓ અને પ્રેક્ટિસની ચર્ચા કરો.
3. (a) તાલીમની જરૂરિયાતના વિશ્લેષણના હેતુઓ દર્શાવો. 7
અથવા
વિભાગ કક્ષાએ તાલીમની જરૂરિયાતનું વિશ્લેષણ ચર્ચો.
- (b) સંસ્થામાં ઉદ્ભવતી કર્તૃત્વની સમસ્યાઓ અને ઉણપો ચર્ચો. 7
અથવા
વ્યક્તિની કક્ષાએ તાલીમની જરૂરિયાતોનું વિશ્લેષણ સમજાવો.
4. (a) લઘુ અને મધ્યમ કદના સાહસો સમજાવો. 7
અથવા
HRD, લઘુ અને મધ્યમ કદના સાહસોનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- (b) HRD માટે ઔપચારિક જોગવાઈઓ સમજાવો. 7
અથવા
લઘુ અને મધ્યમ કદની સંસ્થાઓમાં અનૌપચારિક શિક્ષણનું મહત્ત્વ સમજાવો.

5. એક કે બે લીટીમાં જવાબ આપો :

- (1) વૈશ્વિકરણના મુખ્ય ત્રણ પ્રેરકો કયા-કયા છે ?
- (2) પશ્ચિમની કઈ બ્રાન્ડ વૈશ્વિક બ્રાન્ડ બની છે ?
- (3) વિશ્વ નાનું બનવાનું મુખ્ય કારણ કયું ?
- (4) ચીનમાં સરકારી ભરતીમાં કયા બે અભિગમો અપનાવાય છે ?
- (5) કર્મચારી સારી નોકરી કેવી રીતે મેળવી શકે ?
- (6) યુરોપની કઈ વૈશ્વિક બ્રાન્ડ વિશ્વાસપાત્ર ગણાય છે ?
- (7) Supply Chain એટલે શું ?
- (8) ઈન્ટરનેટના ઉપયોગમાં કયો દેશ સૌથી આગળ છે ?
- (9) ભારતમાં કયું શહેર કોમ્પ્યુટરનું મુખ્ય કેન્દ્ર બની રહ્યું છે ?
- (10) રસેલ શેનું ઉત્પાદન કરે છે ?
- (11) RBVનું પુરું નામ જણાવો.
- (12) FDIનું પુરું નામ જણાવો.
- (13) શેના ઉત્પાદનમાં ભારત વિશ્વમાં ત્રીજું સ્થાન ધરાવે છે ?
- (14) નબળા કર્તૃત્વના કારણો જણાવો.

Seat No. : _____

NH2-105

December-2015

M.A., Sem.-III

505 : Psychology

(EB : Human Resource Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All question carry equal marks.

1. (a) Clarify the concept of Globalization. 7
OR
Discuss the implication of Globalization for HRD.
- (b) Explain the role of vocational education and training in HRD. 7
OR
Which five models proposed by Cho and Mclean regarding HRD strategy and practice ?
2. (a) Clarify the relationship between strategy – structure and HRD. 7
OR
Clarify the relationship between organizational culture and HRD.
- (b) Explain HRD strategic choice as a steps of HRD. 7
OR
Discuss the policies, plans and practices of HRD.
3. (a) Explain the purpose of training need analysis. 7
OR
Explain organizational level training needs analysis.
- (b) What is performance, problems and gaps in organization ? 7
OR
Discuss the training need analysis at the individual level.
4. (a) Explain the small and medium size enterprises. 7
OR
Clarify the relationship between HRD and small medium size enterprise.
- (b) Discuss the formal HRD provision. 7
OR
Explain the importance of informal learning in small-medium size enterprise.

5. Answer in **one** or **two** lines :

14

- (1) Which are three main drivers of Globalization ?
 - (2) Which leading western brands have become global brand ?
 - (3) Why the world is getting smaller ?
 - (4) Which two approaches are used the selection of public servant in China ?
 - (5) How employees can get a better job ?
 - (6) Which Global brand of Europe is most trusted brand ?
 - (7) What is supply chain ?
 - (8) Which country used internet more in all over the world ?
 - (9) In India which city is emerging as the main centre in the computer ?
 - (10) What does Russell produce ?
 - (11) Give the full form of RBV.
 - (12) Give the full form of FDI.
 - (13) In which production India holds third rank in all over the world ?
 - (14) Mention the causes of weak performance.
-